

Mag de două ori în septemana: Jol-a si Dominica: era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei ori de patru ori în septemana.

Pretulu de pnenumeratiune, pentru Austria:

pe anu intregu 8 fl. v. a.
diurnitate de anu 4 fl. v. a.
retarariu 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainetate:
anu intregu 12 fl. v. a.
diurnitate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondenti ai nostri, si de a dreptulu la Redactione Stationgasse Nr. 1, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce privescu Redactione, administratiune sau expeditiune; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetitiile se facu cu pretu acuzat. Pretulu timbrului câte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 6. augustu n. 1873.

Tóta publicistic'a din intru se ocupa cu predileptiune de miseria generala ce din di in di é totu mai mari dimensiuni. De aceea ómenii seriosi sunt in celu mai mare gradu ingrigiti si nelinisciti pentru viitorulu celu mai deaprópe. Pecosulu guvernul magiaru, prin miseria sa sistema de guvernare a adusu tier'a intr'o stare desperatoria, carea implica necesarminte — *bancrotarea statului*. Nu noi, romanii opusitionali si — dupa insolentii si orbitii magiari — *ausmanii patriei*, ci „Reform“, celu mai de frunte diariu magiaru si semi-guvernamentalu, profetiesce *bancrotarea statului magiaru*! In numerulu viitoriu vomu reproduce si apretiu argumentatiunile si deductiunile numitulu diariu magiaru.

Jókai, romantiarulu magiaru, in prevederea catastrofei si a ruinei generale, a nume clubulu opusitionalu centralu provóca tóte Reuniunile de industria, comertiu si sciintia, a delegá din sinulu loru câte doi membri pentru Conferintia agricolaru ce se va tiéne in 20 aug. n. in caus'a crizei, a nume pentru a se consulta in privintia dispusetiunilor neapertu necesarie pentru a pune stavila torintulu ce amenintia tier'a cu potopulu nimitoriu. Se intielege cá acea Conferintia are de scopu numai impedecarea respandirii mai departe a ciumei financiale, dupa cum chiar dlu Jókai observa in apululu seu; cáci pentru delaturarea razele a-reului se receru multa reforme. Mai antaiu de tóte o sistema de guvernare, basata pe principale adeveratului constitutionalismu, — deci unu guvernul cu din adeverat'a maiortate a reprezentantiei poporului, care maiortate in sa diet'a actuale nu essista; cáci maiortatea numerica ce se dice partid'a guvernulu, tóte in lume póte representá, numai pre poporu nu-lu representa. Acesta clasificatiune si usurpatiune a vointiei poporului este un'a din principalele cause ale miseriei nóstre publice.

Proiectulu pentru formarea Portulu romanu de la marea-negra, — precum aflámu din date oficiale dupa „Romanulu“, afara de crearea lui, cuprinde si constructiunea unei linii de cale ferata intre Galati si Marea-Négra, trecendu prin Cahulu si Bolgradu séu de la Tecuciu la Marea-Négra, éra si in Cahulu si Bolgradu.

DD. Marshall si Cullen (angli) — dice „Romanulu“ — reprezentantii comantiei care cere consesiunea acestei lucrari, se insarcineza a construi Portulu pe raspunderea si periculu loru, in conditiunile urmatórie:

Ceru consesiunea cu titulu gratuitu a 25 hectare de terámu imprejurulu si n' faci'a portulu, pentru cladirea gareloru drumulu feratu, magazinaru, intreposite de materialuri, etc. Cátu pentru calea ferata, ceru singura si unica garantia eventuale de 16,000 franci pe kilometru, si acést'a pe numerulu kilometreloru ce va contiené un'z ferata.

Tóte terenurile necesarie pentru constructiunea liniei ferate, pentru gare, statiuni, magazine si intreposite, voru fi date gratis de catre statu pe proprietate sale. Terenurile cari apartienu particularilor vor fi platite c'unu pretiu, care nu va trece peste 1000 franci hectaru.

Concesiunea va fi data pe 75 ani, încependu din diu'a punerii liniei in exploataiune. Concesiunarii se ngagiéza a

terminá si a dá'n exploataiune portulu si calea ferata in trei ani, cu începere din diu'a aprobarii planurilor si a consesiunii definitive.

Ca garantia pentru essecutarea obligatiunilor loru, ei declara cá sunt gata se depuna o cautiune d'unu milionu de franci, in schimbulu consesiunii definitive.

Emisiunea capitalelui necesariu atátu pentru constructiunea liniei ferate cátu si pentru portu, va fi facuta pe raspunderea si periculu concesionarilor, fara ca statulu se ie altu ingagiamentu, de cátu d'a garantá 16,000 franci pe kilometru, ca venitu netu, din diu'a punerii in exploataiune a Portulu, a drumulu de feru si a primirii loru de catra guvernul.

DD. Marshall si Cullen au cerutu anca dlui ministru de lucrari publice autorizatiunea d'a merge la faci'a loculu pentru a face de pe acum studiile preliminare, ingagiandu-se a i le presintá'n timpu mai multa de 10 luni.

Dlu ministru s'a grabita d'a dá ordine prefectiloru de Cuvurlu Cahulu, Bolgradu, Tecuciu si Ismailu, ca se procure tóte inlesnirile dloru Marshall si Cullen séu ingineriloru numiti de densii, in exercitiulu lucrárilor loru. Acesti domni au si plecatu si studieza in acestu momentu terámulu si conditiunile cerute pentru cea mai buna si mai grabnica essecutiune a acestei vaste intreprinderi. Credemu cá unu Portu romanu la Marea-Négra ar avé utilitate nu numai pentru Romania, ci pentru tóta Europa orientala. Se sperámu cá castiunea va fi tratata de cei indreptu cu tóta maturitatea ce merita. —

Celelalte scirile din strainatate le rezervámu pentru numerulu viitoriu.

Pesta, in 3 aug. n. 1873.

Pre candu la noi cele ce se facu, séu se desbatu si prepara pentru alegerea de arhiepiscopu si metropolitu romanu gr. or. tóte se intempla in linisce si tacere, si — déca ici-coliá se turbura linisce si tacerea, este numai din partea lilieciloru speriatu de radiele viitorulu, ce déjà petrundu la consciintia loru inmolita, — strainii, a nume slugile credintiose a celoru de la putere, mereu alarmandu-se ei insisi, se interita asupra celoru ce au séu ar poté se urmedie.

Caracteristicu este si merita a fi notatu, cáci de o data e si instructivu fórtu, — cum foile straine, mai vertosu de persóne se ocupa, de persóne vorbescu, de persóne se bucura séu se temu.

Cutare — e pré betranu, cutare — pré teneru; cutare — e romanu essaltatu, cutare — este pré pucinu cunoscutu, si ér cutare este reu notatu la ai sei, séu la cei de susu! Astfelu combinatiunile de la prim'a pan' la ultim'a litera sunt — efortulu preocupatiuniloru de patima, ér rezultatulu — din tóte privirile absurdu.

Cu totulu alt'a este tienut'a persóneloru si sfereloru datatórie de tronu la noi. Avemu si *esperintie directe* si corespondintie mai de prin tóte partile, si cea-ce dicemu in acést'a castiune, dicemu din cea mai buna convictiune.

Nu se ocupa astadi la noi — cei competinti — de intrebarea cá — *care persóna are se fá chiamata de a ocupá scaunulu marelu Andreiu?* Cestiunile de cari se ocupa la noi toti cei bine semtitori si dreptu judecatori — sunt: a) *cari sunt virtutile ce se receru, pentru d'a conduce mai departe spre consolidare*

si marire nai'a bisericeii natiunali? — b) *cari sunt defeptele si retacirile, de cari trebuie se ne ferimu?*

O data aceste punte bine lamurite, — pré usioru va fi a se orientá in privintia persóneloru. Cáci persóne — diu nu pré multe avemu, si pre cele ce le avemu, le cunoscemu cu totii destulu de bine.

Clasica deci e tienut'a faptoriloru la noi, de care trebuie se ne felicitámu, cu atátu mai vertosu, candu vedemu cá — tóte incercárele straine si dusimane — nu sunt in stare de a-i scóte din tactulu si gravitatea loru. Celu multu vedi câte pre unulu rídiendu de scremetele intrigantiloru, cari feliu de feliu de nescociri arunca in publicitate ca de moméla, ca — *dóra-dóra* ne vor scóte din tactu si din reserva!

Intr'adeveru numai a ride scimu, candu vedemu pre bietii contrari ai nostri, cu statutulu nostru organicu si cu canónele bisericeii nóstre a mana, combatendu morile de ventu, pe cari ei insisi, in iritarea consciintiei loru si le-au construitu, dar caroru in realitate nemica nu coresponde!

Voi, domniloru intriganti si dusmani, ati tacsatu pre romani de simpli si nepricéputi si — fora scóla politica; ei bine, romanii si la organizarea bisericeii loru drept credintiose vi-au arétatu cá au pricepere si intieptiune mai multa de cátu voi toti, si asta data ei — cu ajutorulu lui Ddiu — spera a vi dá aceea si proba.

In fine numai inea un'a: este celu mai completu ne-adeveru, cá — intre faptorii decídiatori in acést'a cauza ar domni vr'o *diferentia, neintielegere, in-strainare*. Domnesce concordia si cea mai buna intielegere si multimea poporulu pretotindenia este cu ei. Spiritulu celu necuratu, ce ici-coliá se ivesce si-si redica capulu si in publicitate, nu este alu vreunui factore, ci alu unoru — *parasiti*. „*Miseros semper habebitis vobiscum.*“ Dar pre aceia nime nici nu-i crést'a seriosu. Si astfelu fiindu, se nu ne tememu cá incercárele celoru retaciti vor avé cátu de pucinu succesu; ele facia de gravitatea si legalitatea tienutei nóstre — tóte vor remané de rusine. —

Astfelu acum 3-4 dile ni-a caracterisatu situatiunea causei acesteia insusi conducetoriulu acestei foi, in petrecerea sa de cinci dile aicia De alaltieri, de candu densulu ér parasit Pesta, plecandu la Aradu, — ce e dreptu, ni sosira din Sibiu si din mai multe partii ale Transilvaniei reportari insuflatórie de ingrigire, a nume pentru noi, cei-ce nu cunoscemu deplinu referintiele si persónele. Ni se serie despre comploturi, conspiratiuni, intrige, si mai câte tóte intreprinderi secrete ale unoru domni — in favórea unei persóne, pe care ar dorí — cu ori ce pretiu, prin ori ce medilóce a o scóte de arhiepiscopu si metropolitu.

Nóa nu ni este permisu a publicá si desbate atari miserabilitati, pana candu ele nu se vor constatá si prin date positive. De aceea noi tóte arétárele ce ni sosira, le tramiserámu dlui *Babesiu* la Aradu si cáte ni vor mai veni le vom tramite de asemenea, ori unde s'ar aflá, pentru ca se faca usulu celu mai securu si legale de ele.

Lumea va avé cu atátu mai eclatante ocaziune de a apretiu a nóstra si a contrariloru nostri legalitate si loialitate. — (Redact inter.)

Aradu, in 4 aug. n. 1873.

Actulu convocării congresulu electorale a desteptatu o castiune — cam greu de deslegatu.

Unii dd. deputati au fostu verificati la congresulu din 1870, dar ei nu s'au infaciatu la siedintiele acelu congresu si nici nu si-au legitimatu absentia; ér de atunci pana astadi n'a mai fostu congresu.

Acum — fiindu cá o modificatiune primita la §-lu 8 alu Regulamentulu congresuale suna asiá:

„*Deputatii cari nu se infaciatu la Congresu in timpu de 5 dile de la deschidere, si absentarea loru nu o potu legitimid cu dovedi demne de credientu, se privescu de a-si fi depusu mandatulu si se esoria alegere nóva.*“ —

Pe temeulu acestei dispusetiuni, in unele asemenea casuri, consistoriale au ordenu alegeri nóve.

Aci pare-ni-se — lucrulu se splica si aplica falsu, séu fora cale. La tóta intemplarea atragemu atentia celoru competinti asupra urmatórieloru considerate:

A dechiará unu mandatu de nimicitu, este dreptulu numai alu congresulu, si a aplica una dispusetiune a regulamentulu seu asupra unui deputatu, ér nu póte fi de cátu numai dreptulu congresulu.

De aci urmédia — dupa noi — cu tóta positivitate cá, déca Congresulu de la 1870 — a trecut cu vederea d'a aplica reformatulu §. 8 alu Regulamentulu seu asupra deputatiloru pre cari ii-a verificatu, dar cari nu s'au infaciatu, nici nu si-au scusatu absentia, — aceloru deputati la cea ce ai de apretiu pducere a congresulu li este lasata *possibilitatba de a se presentá si de a si legitimid absentia*.

Dar mai este si alta consideratiune in-ca mai chiara si positiva. Legea votata la 1870, precátu ea atinge drepturi mai vechi, nu póte avé valóre retrospectiva.

Acést'a sub nrulu 52, pagin'a 34 a Protocolorulu congresualu din 1870, se respica formalmente, astfelu:

„*Presidiulu pune intrebarea, cá congresulu pe candu vótesca cá nóvele dispusetiuni ale Regulamentulu si între in viétia?*“

„*La acést'a intrebare deputatulu Vincentiu Babesiu face urmatória dechiaratiune:*“

„*Modificatiunile presinti, in cátu dispusetiunile loru sunt favorabili alegariloru pentru acestu de facia congresu, intra numai de cátu in viétia; ér de altmintrelea au valóre numai pentru viitoriu.*“ — Acést'a dechiaratiune s'a primitu fora nici o desbatere. —

Cu tóte aceste noi audimu, cá pentru asemenea deputati din partea unora consistoriale s'a facutu dispusetiuni de alegeri nóve, ceea-ce — dupa observatiunile nóstre — abia póte fi corect, si are se dée nascere unoru conflicte neplacute la verificare. —

Insolentia magiara.

Nu este mai mare necasu si amaru pentru magiari, de cátu marturisirea adeverulu. In revist'a politica din nrulu penultimu, scriendu despre petrecerea juriulu internationalu aici in Pesta, si reflectandu la marirea de sine a magiariloru, constatarámu adeverulu cá bi, domni magiari, nimicu n'au facu in *precompentoria parte* n'au contribuitu popórale nemagiare, si cá comertiu si industria, mai vertosu in Capital'a tíorii, precum si tóte opurile de cultura si arte sunt — nu ale magiariloru precum ar vré ei se se trombitiedie lumii, ci — ale nemtiloru si ale ovreiloru. Acést'a constatare ii-a lovitu crancenu pre domni magiari opusitionali dela „*Magyar Polgár*“, si in mania si amaritiunea loru ranjescu si crasinescu asupra nóstre si — daca ar poté, ar sórbe pre toti romanii intr'o lingura de zama!

In nrulu urmatoriu vom areta marilor magiari, era mai vertosu marelui romanu-magiaru dela „M. P.“ dlui Moldovanu Gergely, li vom areta — dupa unu diariu magiaru guvernamentale! — falacitatea maririi magiarie si trist'a stare a tierii, provocata de ei, stepanitorii dilei.

Acuma comunicamu aci, dupa „Gazeta Trans.“, urmatoarele scandale arangiate de magiarii „culti“ la espositiunea de Viena, pentru ca prin acestea se demustra adeverulu afirmatiunei diurnalului nemtiescu „Nord-deutsche allg. Zeitung“ din Berlinu, cumca „acestu poporu, poporulu magiaru, este incapabile de cultura.“

In diaristic'a romana se vedura cateva reclamatii dorerose din caus'a batjocurei ce s'a facutu poporulu romanescu in espositiunea dela Viena. Scriitorulu acestoru linie le-a cititu pe tote, si — dupa cum cunoste elu lucrurile, pote se dica in cugetu curatu, ca acci corespondenti scrisera cu destula crutiare. Batjocur'a pureda curatu din ura si urgia nationale. De alumentrea asia ceva li s'a intemplatu inca si sasiloru, carii in alte casuri si pe alte terenuri au fostu crutiati si chiar resfatiati pana aci si inca sub pretestu, ca se nu fia „asupriti de valachi.“ Dintre sasi au tramisu multi industriari cateva sute seu si mii de obiecte la espositiune, se intielege inse ca fia-care a figuratu si a voitu se figure die scolo numai sub numele si conumele seu nemtiescu. Totu asemenea au mersu si dela nemtii cei numerosi din Ungari'a forte multe obiecte de espositiune, firesce erasi sub numele loru cele nemtiesci. Magiarulu curatu, ca rasi, asiatica, pote se fia orice, numai industriariu in sensu mai naltu si nici comerciantu nu este si nu pote se fia; capatien'a lui nu este facuta pentru asia ceva, cum nu e facuta nici pentru matematica, musica, sculptura s. a. Industria si arte curatu magiare nu essista, ei essista in oresicare gradu ungerena, representata mai vertosu prin nemti, prin unii jidovi etc. De aici urma, ca partea ungerena a espositiunei era se se presente lumei mai multu ca nemtiesca. Acesta imprejurare impinse pe unii comisarii la mesuri desperate pana intru atata, in catu anume unulu cuteghase a provoca pe omeni ca se si magiarisiede numele in momentu! Era unde vedea ca nu i pote induploc'a, facea ce facea si arunca seu asiedia obiectele loru in cate unu anghioletiu, unde adresele loru se nu bata la ochi! Dintre romani a patit'o fabric'a de papiru dela Zornesci, eaci fabricatele ei fusera stramutate dela unu locu forte accomdatu, toema susu intr'unu dalapu inaltu, unde se nu le pote ved'e nimeni. Din Brasiovu au concursu preste 200 de industriari, inse abia li se vede urm'a. In un'a de dile a lipsitu forte pucinu, ca agentulu plenipotentente alu Brasiovului nu s'a luat de peptu cu unulu dintre comisarii magiari! De almentrea casulu acest'a scarnavu s'a fostu publicatu in „Kronst. Zeitung“ in maiu a. c. Din tote acestea si din sute alte casuri se vede curatu, ca partea cea mai fanatica a natiunei magiare genetice si a renegatiloru sei inca si din cate una paruchia de ciobote, din funaria si cureleria, din peptenaria si periarria etc. face preste totu cestiune de limba si nationalitate. Asia ei impingu lucrulu la extremitati, la ultimele consecintie, nu numai acia in tierra, nu numai in districtulu Fagarsiuului, in Zarandu si Nasaudu, in Brasiovu si Seghisoru, in tota Serbia, ca si la slovaci (2 milioane,) ci inca si in strainatate. Ei vor in poterea bracialorulu, de sila de nevoia, se esa in faci'a lunei cu mineiuna colossale, ca si cum teritoriulu Ungariei si alu marelui principatu alu Transilvaniei ar fi locuitu numai de magiari! De ar cutedia unu nemtiu elvetianu se pretinda dela francesulu seu italianulu totu elvetianu, ca se si germanedie numele si inca la espositiune, seu de ar face asemenea unu vallonu din Belgia cu unu compatriotu flandru (flameng), credu ca ar' fi tresnitu si fulgeratu prin galeriile loru, era acasa la ei ar' fi facutu din asemenea casu la momentu cestiune politica din cele mai grave.

Ore candu vor veni magiarii la coniectiune, ca poporale nemagiare nu se vor magiarisa catu va fi lumea si pamentulu? Pe acestu terenu fort'a brutale, est' mineiuna. caas' perfidia si tote artificioselle apucaturi sunt demascate, neutralisate, desarmate pentru totdeun'a. Productele literarie s'au adunatu, dera nu s'au espusu, celu pucinu pana

in iuniu inca nu era espuse. Pentru ce nu? Ca se nu ved'a lumea, ca alte natiuni inca au cato ceva. Porturile, costumele nationali s'au aruncatu la o parte, intr'unu anghioletiu. Si apoi ce? Numai cu atata a disparutu maiortatea locuitoriloru din tierile coronei ungerosci? Eca unde duce fanaticismulu si orbulu egoismu: la consecentiele cele mai absurde si mai ridicule.

Pentru ca se nu creda cineva, ca aceste rofessiiuni le facemu numai noi, tragemu atentionea lectoriloru si la diarielle scrise in alte limbe de ale Ungariei, era pentru ca se se ved'a si aci, cum au cunoscutu si altii pe acei comisarii, reproducemu din una epistola de dato Viena 30 maiu, cateva passage in limba originala.

„Ich muss mir hier jeden Quadratzoll erst erkampfen, denn das ungarische Ausstellungs-comissariat hat Raumzuweisungen erthelt, enorme Beträge dafür erhoben, und sind die Plätze thatsächlich nicht vorhanden. Mit dem rechten Namen bezeichnet man diese Handlungsweise mit dem Namen Schwindel.“

„Dass die Installation langsam vorwärts geht, hat seinen Grund darin, dass erstens alles Nicht-magyarischem dem Hintergrund gedrängt wird, zweitens mit diesen Arbeiten Kräfte betraut sind, die der Sache nicht gewachsen und die Unfähigkeit selber sind.“

„Ihre Papiere waren bereits installiert; als jedoch von anderen Firmen Gegenstände einlangten, wurden selbe — während ich in der landwirthschaftlichen Abtheilung beschäftigt war, — in ein höher gelegenes Fach gedrängt. Es geht nun der Kampf nach Pfingsten von Neuem los, und Sie können Ihre Gegenstände eigentlich noch immer nicht als definitiv installiert betrachten etc.“

In Gazeta internationala de espositiune care se inparte cu „Neue Freie Presse“ certimu din 19 iuliu, ca cas'a tieranesca croata se afla confiscata si ocupata de catra comisariulu ungerescu, pentru ca familia domniei sale se o aiba, cum amu dice, casa de vera si se nu platessa bani de cartiru! Publiculu care merge pe la acea casa, voindu se ved'a cum locuesce si poporulu croatu, o afla totdeun'a incuiata! In adeveru asi'a ceva numai unu magiaru va cutedia se facea.

Orsiova, in 26 Iuliu 1873.

Onorabila Redactiune! Vi aducu in bucuratori'a scire, ca Comunele din tienutulu Almasiului din fostulu regimentu rom. banaticu, au otaritu ca cu banii ce li compete din desfiintiatiulu fondu graniciaru, in suma de 50,000 fl. v. a. se infiintiedie o scola superioara romana confesionala in Bosovici, er atare suma — precum sum informatu — s'o elocedie la institutulu nostru nationalu „Albina“ din Sibiu spre fructificare. Se intielege de sine, ca deschiderea scolei va urm'a indata ce capitalulu de fondatiune va fi formatu si din alte resurse, ceea ce zelulu si spiritulu intreprindietorulu alu Almasieniloru de securu va succede. Audimu ca si vecin'a Craina se va alatur'a aci cu banii sei.

In fine Almasiulu celu plinu de reminiscintie istorice nationale cunoscendu-si interesele sale vitale romanesci, se puse seriosu la lucru; elu voiesce se traiessa ca unu tienutu romanu si nimic mai mult! Da; voiesce, fiindu ca la totu pasulu anticitatile strabuniloru sei Romani ilu inflacara si-i spune ca: unu poporu astadi numai prin cultura nationala se pote afirm'a in marele concertu alu poporiloru si ca numai prin cultura specifica romanu si pote asecura unu viitoriu frumosu. Acestu adeveru astadi-lu sentimu cu totii, noi cei ce suntemu tratati ca o marfa numai.

Peste putienu dara, in luna cea romantica a Almasiului, acolo langa Rudariu si Bania, unde strabunii nostri bateau auru si argintu, spre a areta barbariloru ca vertutea si marirea loru este basata numai pre sciintia, — acolo stranepotii loru, Almasienii, vor redica focariulu de cultura alu unu tienutu setosu de marire nationala! Da, revolutiunea nostra va fi — sciintia! atunci cu inemicii nostri — cei ce ne disputa existia nationala — suntemu currendu gata, ii vom face imposibili da ni mai ataca, ba ii vom nimici cu culturu si cu vertutea nostra nationala. —

Elocarea capitalulu la institutulu nostru „ALBINA“ din Sibiu inca e unu pasu prin care vor trage folosu si Almasianii si si natiunea intraga; pentru ca „ALBINA“ prin fondu ei garantedia asecurarea baniloru, er atari bani prin reuniunea sa din Orsiova se imprumuta totu locuitoriloru nostri.

Retacu de asta data numele braviloru iniciatori ai acestoru resolutiuni maretie; observu numai cumca faim'a respandita in Sinodulu nostru de asta primavera din Caransebesiu, dupa care N. Brindiciu ar fi in contra scoleloru confesionale, nu este si nu pote fi de catu e scornitura; pentru ca chiaru Dlu N. B. cu bravulu primaru Alimpe Ignea, parochulu Mich. Bidariu, Capitanulu Zabaila si inca alti pre demni barbati propagara sublim'a ideia; — cum dar ar pote ca unu Romanu ca acestia se fia contra scoleloru nostre nependinte de la straini, contra scoleloru conf. prin cari songure potemu se ne asecuramu nationalitatea?

Inchiandu aceste ronduri salutamu din anima fratiessa pe bravii conducatori Almasiani pentru intreprinderile loru de folosu nationalu. Ddieu se ajute si se li binecuvente sublim'a loru intreprindere. V. P.

Kecskemet, 27 iuliu n. 1873.

Onorata Redactiune!

Tenerimea romana studiosa de aici, a dunandu-se in anulu acest'a scolasticu, 1872/3 intr'o suma de 23 insi, s'a nisuitu a se tien'e sub unu stindardu nationalu, unde se se esercitiedie in catu i va fi cu potintia si in limba materna; eaci — dieu aici fiindu forte incunjurata si asi'a dicendu cutropita de alte natiuni, limba maicei de aiuria nici n'o aude, cu atatu mai pucinu are ocaziune de a o invetia.

A formatu deci o societate, resp. unu cabinetu de leptura, si prenumerandu cateva diurnale, prin astea s'a nisuitu se-si ajunga scopulu. Cine nu va afla acest'a forte frumosu?!

In siedintia ultima din 5 iuliu st. n. s'au datu multiumita din partea domniloru membri conducetoriului si oficiantiloru pentru neobosit'a diligintia si firm'a perseverantia pre calea culturei nationala, oferindu esemplu bunu si portandu bucurosu saroin'a ce li s'a impusu.

Asiaderea s'a otaritu totu in acea siedintia, ca sum'a ce se mai afla in cassa. de 10 fl. v. a. (si cari se alatura aci) se se dedice unui scopu nationalu, pre care a-lu aleg'e se se roge onorat'a Redactiune a diurnalulu „Albina“, ca un'a care a aretatu multa bunavointia pentru intrunirea studintiloru romani, dandu chiar si cabinetulu de lectura din Kecskemet stimat'a foia „Albina“ cu diumetate de pretiu. Tenerimea romana studiosa.

NB! Adeverimu primirea sumei tramise de 10 fl. si — nu credemu a o pote destina unui scopu mai bunu si mai cu folosu, de catu gimnasiulu romanu din Bradu, carele mereu se lupta cu lips'a medilocelle banali spre asecurarea essistintiei si desfasurarea activitatei sale. La computulu finale vom face se intre in sum'a adunata la noi si acestu — binecuventatu denariu alu zelosei junimi romane nationala din Kecskemet. — R e d.

Oradea-mare, in iuliu 1873.

Societatea de lectura a junimii romane studiöse in Oradea-mare nu s'a potutu — din caus'a colerei — coaduna, ca se arete publiculu rezultatu activitatii sale din acestu anu printro siedintia publica indatinata la finea fiacaru anu. Totusi, ca On. publicu romanu se aiba cunoscintia despre cele ce s'au petrecutu in siedintiele sale anuali si tiene de detorintia a face pre securu unu reportu anualu despre activitatea si starea ei.

In decursulu acestui anu scolasticu societatea a tienutu 24 siedintie, dominee'a la 4 ore p. m. — In siedintie s'au pertractatu diverse cestiuni obveninde, s'au cetitu operatele inpreuna cu critecele aduse de o comisiune censuratoria lunaria, carea a constatu in tota luna din cate alti 5 membrii, asi'a incatu in decursulu anulu toti cei 37 membrii ai societatii au intratu in comisiune, si si-au imprumutatu ideiele de critica si judecata. — Afora de acestea, in fiacare siedintia erau 3—4 dechiamatori, denumiti publice in ordu alfabeticu dupa clase; nu erau inse eschisi nici acei dechiamatori, cari se preparau propria diligintia — Pentru aducerea operatelu se numia 3—4 membrii de catra dlu conducetoriu nainte cu 3 septemani de ce ar trebui se aduca operatele; denumirea se comunic'a respectivulu in secretu prin secretariulu societatii, carele erasi primia in secretu opera-

tele incurse, pentru ca se-le predee comisiuni censuratorie. — Caus'a, pentru ce se faceau in secretu atatu denumirile catu si insinuarea, a fostu ca se nu cunosca nimene numele aceluia, care a adusu operatulu, decumva respectivulu operatu nu s'ar fi aflu de bunu prin comisiunea censuratoria de una parte, era de alt'a ca critic'a se fia catu se pote mai obiectiva. —

Operate preste totu, in anulu curintu au incursu 94 poesie si prose, dintre cari comisiunea cens. a respinsu 43 si a acceptatu pentru biblioteca 49. Declamatiuni au fostu 120. —

Societatea nostra a corespundatu in anulu acest'a cu diarielle „Albina“, „Federatiunea“, „Familia“, „Gur'a Satului“, „Trompet'a Carpatiloru“, „Romanulu“, „Columna Traianu“, „Viitoriulu“, „Ghimpele“, „Clopotele“, „Convorbiri literarie“, si „Gazeta Transilvaniei“, mai departe cu: „Reuniunea intiatoriloru din Selagiu“, „Societatea de lectura a tiereniloru din Beregeu (Banatu)“, „Societatea de lectura din Beiusu“, si cu „Societatea Petru Maioru din Pesta.“ —

Biblioteca. In biblioteca sunt 520 volume carti, de cuprinsu diversu; mai multe diurne, parte legate, parte nelegate; 340 operate scrise si compuse de membrii veterani ai societatii, la cari adaugandu-se 49 de estimpu, capetamu numerulu 389. Cartile precum si operatele sunt induse in cataloge desclinite si numerisate. —

Casa. Din anii trecuti, de candu adeca este fundata societatea, nu se afla in casa neci o para; estimpu inse a primitu ajutoru maritimose in sum'a de 87 fl. 25 cr. v. a. din cari subtragundu-se spesele de 26 fl. 59 cr. v. a. au mai ramasu o suma de 50 fl. 66 cr. v. a. cari se afla depusi la d. conducetoriu. —

Acest'a e purulu adeveru despre activitatea si starea societatii nostre. — Am satisfacutu detorintiei seu nu, lasamu se judece tribunalulu competentu, opiniunea publica; er noi ne mangaiamu, ca desi n'am facutu multu, celu pucinu deceptati ni am espusu voi'a dupa fragedele nostre potate de a aduce barem cea mai mica petricea la consolidarea grandiosulu edificiu a progresulu nationalu. Dee ceriulu, ca viitoriulu produca destululu!

In legatura cu acestu reportu tatodatu societatea si esprima cea mai profunda multiamita bravulu nationalistu Iancu Romanu, supralocotenente in reg. Carolu Ferdinandu din locu, pentru ofertulu de 10 fl. v. a. cari a binevoitu a-ii dona societatii; — mai de parte on. Radactiuni: „Albina“, „Federatiunea“, „Gur'a Satului“, „Trompet'a Carpatiloru“, si „Viitoriulu“, cari binevoira ni tramite diarielle Dloru gratuitu. —

Pentru „Societatea de lectura Oradana“ Iuliu Pappalvai m. p. Atanase Tuduescu, m. p. conducetoriu. not. ceresp.

Baia-mare, 14 iuliu 1873.

Fiindu person'a mea atinsa in cativa numeri ai diurnalulu „Federatiunea“, in interesulu adeverulu am a dechiar'a francu: ca in polemiele incepute de „Armenopolitanulu“ n'am nici mediata nici nemediata parte. Respunsulu de sub nr. 31 alu „Fed.“ la ataculu incepatoriulu din nr. 27 a. c. datatu din Baia-mare, credu a fi scrisu cu scopu tendentiosu, din altu locu. La atacurile „Armenopolitanulu“ cu clicasii sei, mi descoperu parerea de reu, ca cu asemenea modalitate poltrona voiesce a inegni caracterulu onestatu si simtiulu nationalu a clerulu prebaldatoriu din aceste 95 parochie, dismembrate de la dieces'a Muncaciului. Voiescu a dobandi beneficiuri prin presiuni ridiculose, satirisandu pe Il. D. Episcopu — care are intentiunile cele mai bune si lamurite facia cu inflorata diecese de Gherla, si batjocurindu pe intregulu cleru din aceste parochie. Bine ni sunt cunoscuti clicasii si tufarii; de li place cales pe care ambla de multu: placa-li a merge pe ea, — vor vede, unde vor ajunge. Laudati-va inprumutatu, clicasiloru, dar nu uitati ca: laus propria sordet, si ca a defaim'a pe altii este lucru nemoralu. De ati pricepe! — Unulu din clici, poreclitu de martiru nationalu, este martirulu tactice sale nepolitice, a purulu egoismu si ingamfarei rare, a insusiloru necuviintiose starei pretiosci. Clic'a au incputu atacurile veemente, si totusi are placerea a se vaiera ca jidulu, care bate pe al-

ulu, si totusi elu sbera de peritu. Ono-
rata clică! ori cătu te vei spelă, totu re-
mane adevuru: că ai despretiuitu si satiri-
satu pe Il. D. Episcopu si ai batjocuritu
pe Clerulu acestoru părți. Unulu din clicasi
in desiertu este laudatu cu scôla confesiu-
nale din Satumare, cu aceea de nainte de an.
1857; — pentru că pana nu esista clică,
care sub manteu'a natiunalitateri — de care
pucinu i pasa — 'si ascunde egoismulu mar-
navu, a fostu nu numai scôla confesionala,
dara si natiionala. Diurnalele din Romania,
sau ai castigatu pe banii studentiloru gimna-
siali din Satu-mare, din carii unele s'au datu
gratis ca pe aiuriă, ergo fal'a remane gola,
fora basa.

Am date despre demeritele — de ocam-
data a unuia din clică — facia cu natiunea
nostra, dara din simtiu umanu le retacu in
publicu; in sa de va fi lipsa de voui descoperi
si voui vorbi despre tractamentulu cu studen-
ti seraci, despre diurnele neiertate, stôrse de la
biserici cu o lacomia de lupu ruptu de fôme,
despre esactiunile ne mai audite intre crestini,
despre violența vulpescă dela bistii inveti-
atorii si cantori...

Toti carii aveti, si veti avé de lucru cu
acestu clicasiu, aveti grige de biete punga-
litiele vôtstre, că spre bani are unu apétitu
fora margini, este nesatiou ca iadulu de su-
fletele ôsendite. Unele fapte ca aceste, si o
natura nesatiouă, facu delinierea moralitateri
maritoriloru dar eu nu credu sè fia vreunu pre-
ta din aceste părți, care se schimbe morali-
tatea sa, cu clicasiu. Prin urmare, laudele „Ar-
menopolitanulu“ sunt desierte, căci sunt ne-
deverate; dara totusi daca cu acest'a si ar
pôte face — ceva nimbu, nu ar strică a le
continua sub numele propriu, si nu falsu, ca-
re totu deuna aréta frica. La lumina, nu la
intunerecu lucra omenii loiali si curati la
dudu!

Teodoru Szabó,

parochu-protopopu de Baia-m.

Seghedinu, in 28 iuliu n.

Cu adencu sentita placere si fericire su-
tosea venimu a reportă on. publicu, cumca
merimea romana gimnasiala de aici si anulu
acost'a a demonstratu o adeverata amôre
pentru limb'a armoniouă romanescă; mai
multu, a demonstratu, in acestu locu cu totulu
strainu, nu numai amôre, ci si unu zelu sacru
pentru invetiarea limbei mamei, sciindu că fo-
ra cunoscutia acesteia, ea nu se pôte numi
merime romana, surcea a marelui Tra-
ianu! „Limb'a antuiu si nainte de tôte!“ — a
fostu simbolulu credintiei politice-natiunali a
martiriloru nostri, si este si trebe sè ni fia si
alu nostru. —

Tenerimea deci s'a intrunitu si anulu
acost'a intr'o societate de leptura, si s'a in-
prunitu cu insufletire si concordia fratiescă,
cum se cuvine fratiloru d'o mama si d'unu
mange totudeun'a si pretotindenia, dara mai
tertoau intre straini.

In 26 iuliu n. societatea si-a tienutu ul-
tim'a siedintia de estu tîmpu, in care s'au fa-
cudu reporturile indatinat despre starea ma-
triale a societateri si despre activitatea ei in
anulu decursu. In acele reporturi se constata
că societatea are 143 fl. 83 cr. v. a. — o suma
destulu de imbucurătoră si demonstratôria
de simtiu natiunali alu tenerimei.

Er cu privintia la acivitatea anuale a
societateri, se constata că s'au tienutu 19 sie-
dintie ordinare, in cari s'au rositu 34 de
declamatii. Operate au incursu 18, dintre
cari — 6 s'au inregistratu in protocolu,
era celelalte 12 nu s'au aflatu de bune
de catre comitetulu censoratoriu. — Pre lan-
ga declamatii si cetirea de operate s'au
tienutu prelegeri din gramatic'a si literatur'a
romana.

Dupa cetirea reporturilor se produsera
patru membri in declamatii, cu unu suc-
cesu încatu meritaru entusiasticu aplause
de ascultatoriloru. —

Societatea a capetatu in decursulu anu-
lu foile „Albina“, „Romanulu“ si „Gur'a Sa-
lutaru“ gratuitu, pentru care binefacere sti-
matele Redactiuni ale amintiteloru foi pri-
mesca cea mai adenca multiamita din partea
societateri. Bibliotec'a s'a inmultitu anulu ace-
st'a cu 16 cărți, si asiă societatea din anu in
anu nainta totu mai rapede spre sublimulu
scopu. —

Dimitrie Iovitia, Michail Chiritia,
presied. societateri. notariulu cosp.

Sann Michalulu rom. (I. Temisiôra) in iuliu.

(Contra-reflexiuni si constatarea adev-
rului cu date oficiale,) cu privintia la articolulu
din Albina, Nr. 21, subscrisu de George Brin-
zei et comp. in numele (!) aloru 60 de cre-
stini (?) din San-Mihailulu-rom. in contra
parocului Iosifu Secosianu, carele ar fi
comisu abusuri si foradelegi.

E cunoscutu că insusi Ddieu, marele
docinte a lumii Isusu Cristosu, numai de fa-
risei si prostime a fostu maltratat si vindutu
de Jud'a; totusi ei, ômenii miserabili au re-
masu si vor fi in eternu osanditi de omenime.
Parochulu Secosianu a fostu adeseori — precum
vom vedé, pre nedreptate, acusat si citatu
la Ven. Consistoriu pentru predicele sale si
alte minuositati, prin cari poporeni si se
aflau — la parere — vatemati fiindcă nu
li predică neci nu amblă dupa gustulu lor:
— dar numitul parochu totdeun'a a esitu
invingetoriu, impunendu-i-se numai: „sè in-
cunjure spresiuile prin cari s'ar' escă con-
flicte neprevedute“. Atât'a si alt'a nimica.

Par. S. si-a atrasu ur'a unor'a pentru că
invetiă pe poporeni si sè se feréscă de tôte
acele vitiuri, cari aducu o natiune la perire:
si pentru neascultare, parochianii voru fi
meritatu dora si unele spresiuini mai aspre.

Lui S. — in locu de multiamita —
malcontentii i-ucidu animalele, i-devastédia
semenaturile, i-spargu ferestrelle, i-fura tôte
si numai pe calea judecatoréscă succedendu-i a
erua pre unii furi, a ajunsu bistulu încâtva
sè se desdămedie. De aci continuitatea
dusmanieloru si mistificatiuniloru.

Maltratarea scolariloru inca e supositi-
une tendentiouă contra lui S.; la investiga-
tiune, de s'ar' fi luatu in consideratiune tôte
ceroustantiele, nevonovati'a eră pe partea
acusatului S.; dar dlu docinte Surdu, profi-
tandu de acést'a ocaziune, cu atâta ostilitate
s'a portatu facia de S. încatu cu manele sale
a subtrasu scaunulu de sub densulu sub ac-
tulu investigatiunei; de aci lesne se pôte
face deductiunea logica, că densulu din ma-
litiă a invetiatu si pe scolarii sei sè mintia,
că par. S. ii ar' fi maltratat. — Si de s'ar'
fi ascultat si respectivulu economu, carele
voia sè constate că pruncululu seu, pretinsulu
maltratat scolariu, de unadi a casa inca eră
sè junghia pe consotiulu seu, daca nu i-se
opunea elu, nevinovati'a par. S. se dovedea
ad oculos; de aceea — asia eră si vrea sè
se spuna economulu — sè nu se créda tôte
pruncululu lui. — Se propusese apoi, ca sè nu
se accépte juramentulu dela respectivii, pana
alt'a data, de ôrece densii numai atunci esisera
din ospetaria, adapati, ca sè si innee sufletulu
si adôrma consciint'a. — Dar tôte se despec-
tara. Facura — cum voira; scolarii inca 'si
recitara instructiunile invetiade. On. scaunu
protopopescu inca de minune 'si pricepă mi-
siunea; sciindu bine că „Ddieu totdeun'a
tiene cu cei tari,“ — 'si implini detorin-
ti'a si suspendă pe trei luni pe par. S. inee
— ce nu e dreptu, nu e durabilu!

Ambele părți prigoniouă apelédia
Mintiun'a nu merge departe. — La depunc-
rea juramentului, pe acusatori, la vederea
aloru dôiue lumine aprinse si a unui preotu in
falonu imbracatu, ii-a cuprinsu o frica si
cutremuru si chiar o inversiunare. Dovéda
eclatante că ii-a mustratu consciint'a.

De esia articolulu atacatoriu alu dloru
nainte de pronunsierea sententiei consisto-
riale, par. S. eră cu totulu absolvatu, fara d'a
fi suspendatu măcar numai pe o diua.

De aceea Ven. Consistoriu din Aradu
prin Sententi'a sa din 7 dec. 1872, Nr. 1688
B. nimicesce Sententi'a scaunului protopresv.,
din Temisiôra adusa in nefavorulu parinte-
lui S. impunendu-i-se: „Si fiindcă scaunulu
protopresv. nu este competente a modifi-
ca, cu atâtu mai pucinu a nimici decisiunile
consistoriali, de sine se intielege că sus ci-
tatulu decisu consistorialu are sè remana
in valôrea sa; er Scaunulu protopresv. sè-lu
efectuiéscă fara tôte amenarea.“ Mai departe:
„asemene se nimicesce Sententi'a totu ace-
luiasi Scaunu protop. — adusa totu in nefa-
vorulu preotului Secosianu, cu datulu din 2
octobre a. c. Nr. 118.“ Va se dica, din acusa-
tiunea contra par. S. din 10 puncte, 9 cu to-
tulu s'au anulat; er unulu s'a redusu la o
valôre de totu neinsemnata; in sa si acest'a
s'ar' fi nimicitu cu totulu, daca scolarii nu
ascultau de comand'a capitanului lor.

Propri'a lauda n'are valore; ci duca-
se dloru, cei „6 economi“, pana la Fraidorf

si intrebe, că pe care popa l'au peptenatu
nemtii in virtu, apoi vor vedé unu mare
contrastu in laud'a dloru.

Minunat'a „pastorire“ cea de 30 de ani, cu
care ii-a binecventatu ceriulu, se vede din
desele omoruri pe strate si in birturi, si-in
vinderea de curendu aloru 30 de Sesiuni de
pamentu la straini. Aci de multu e depusu
fundamentulu unei ruine totale. —

In par. Secosianu isbescu contrarii lu
minei si ordinei, in sa n'au fostu in stare a
documentă că ar fi cuprinsu de patim'a betiei.
Si aci dara au vorbitu vorbe gôle, si-au lasatu
sè fia stepaniti de celu viclenu —

Pre candu in sa dloru dechiarara pe par.
S. de preotu demoralisatu, — totu pe atunci elu
se alege, ca preotu onestu, de membru in Si-
nodu si in Comitetulu Alumnealu aflatoriu in
San. Mihailulu rom. Acestea suntu oficie ono-
rifice si o eclatante satisfactiune pentru par.
Secosianu.

Li place a se mandri dloru 6 economi
cu epitetulu de „crestini“ pentru d'a atrage
misericordi'a on. publicu, ca sè li créda tôte
clevetirile. Eu li-o spunu francu, că la ale-
gereea din urma de ablegatu dlu George
Brinzei et comp. dimpreuna cu cei 60 de
crestini au inecat biét'a „crestinetate“ in
rachiulu jidanului si in caldarea contrariloru
nostri, peatuindu in modu strigatoriu la
ceriu contra natiunei Éta-vi crestinetatea.
Lupulu 'si schimba numai perulu, nu in sa si
naravulu! Mai multi adeverati crestini.

Hezerisii, (cottulu Carasiu,) in 24 iuliu n.

In 15 iuliu n. mai multi locuitori din co-
mun'a nôstra devenira vitiim'a unui incendiu
infioratoriu. Dôiue sprediece case s'au prefa-
facutu in cenusia, intre cari — dorere, si scôla.
Instrumentulu pentru stingera focului ce
posiede comun'a, n'a potutu impedecă prepa-
ditiuru focu, care eră favorisatu de ventu;
er' instrumentele de la Lugosiu au sositu pré-
tardiu. — Locuitorii nefericiti cu familielu
loru suferiau fôme in dilele urmatôrie, dar
Ierina, pedurariu, ii ajutôrà iute cu 40 de
pâni, 2 saci de farira si 1/2 maja de sare. —

La comitatu s'a facutu aretare pentru
esmiterea unei comisiuni investigatôrie, pan
acuma in sa nu ni-a venitulu nici unu respunsu.
Necasulu si reulu e mare, dar nu vreu sè in-
tristediulu mai departe pre on. cetitori prin
descrierea reului si a desperatiunii.

Nicolas Borduzu,
invetiatoriu.

Lipova, in 10 iuliu.

Nimica nu pôte interesă mai multu pre
unu romanu, decâtu scôlele nôstre confesiu-
nali, căci de la ele depinde inaintarea in-
vietamentulu nostru popularu. Este deci inte-
resante a cunôsce starea lor si a nume pro-
gresulu ce facu pruncii din anu in anu, care
progresu se vede din essamenelu anuali.

Cu bucuria deci vinu a reportă, cumca
eri, tienendu-se esamenu in clas'a feteloru
de aici, toti ascultatorii — cari erau intr'unu
numeru mare — au fostu suprinsi de progre-
sulu celu dovedira acele 120 de fete in tôte
obieptele de invetiamentu. Liniamentele prin-
cipali din fisica, dragalasielu nôstre micutie le
posiedu dora mai bine de cătu multi studinti
de pre la gimnasia si scôle reali straine. In
declamatiuni unele fetitie se produsera cu
atâta desteritate, încatu cugetăm că sunt nas-
cute artiste pre bina.

Totu eri dupa médiadi s'a facutu essa-
menu cu pruncii din clas'a prima; acestia
tocma faceau pre multi betrani sè lacrima de
bucuria, asia de bine si de frumosu respun-
deau. —

Clas'a III facu astadi unu esamenu ca
nici odata pan'acuma. Dovéda, că energi'a si
bunavointia totudeun'a sunt incoronate de
succesu bunu. —

Dlu Ioane Palfy protojudele localu, asi-
tandu si dlui la esamenulu prunciloru, asia
de multiamitu a fostu cu esamenulu încatu
pre mai multi ii-a premiatu cu câte unu
sfantitu si pre doi cu câte unu taleru; —
acést'a e o fapta generôsa a unei inime nobi-
le si dlu I. P. prin aceste premia s'a facutu
neuitatu la pruncii premiatii si la parintii
loru.

Ioane Ardeleanu.

Necrologu.

Natiunea romana si biseric'a gr.
cat. érasu perdù pre unulu dintre cei mai

buni si credintiosi fii ai sei: Prepositulu
capitulare de Ghierla,

Macedonu Popu,

dupa unu morbu greu si indelungatu a
paresitu acést'a lume in Clusiu, la 29
iuliu a. c. in anulu 64 alu vietii sale.
Osamintele lui s'au asiediatu in 31 iuliu,
in cimiteriulu comunu din Clusiu. Repo-
satulu in tôte vietii sa a lucratu pentru
biserica si natiune, aceste dôiue idealuri
ale sufletului seu. Sè-i dicemu deci cu
totii si din totu sufletulu: *Fia-i tierin'a
usôra si eterna amintirea!*

Varietati.

(Necrologu.) Moise Istvanu, parochu
gr. or. in Utvini, unulu dintre cei mai betrani
si buni preoti romani, dupa unu scurtu morbu
si-a datu sufletulu in manele Creatorelui, in
12 iuliu v, in etate de 73 de ani, lasandu in
doliu pre fiulu seu Artemiu Istvanu, docinte
in Denta, si trei fice ale sufletului seu. Ca
unu betranu si bunu pastoriu sufletescu este
gelitu de toti poporeni, pe cari 45 de ani ii-a
invetiatu si ajutatu cu fapt'a si cu cuvântulu.
Merita deci a i se dica din totu sufletulu:
„Fia-i tierin'a usôra!“

(Necrologu.) In 1. augustu a. c. cru-
d'a môrte a rapitu pre bravalu preotu din
Valeapai Iosifu Popoviciu, in alu 48. anu ala
etatii seale. Elu fu stimatu de toti cunoscutii,
crestinu si romanu, care si-a implenitu cu
scumpetate chiamarea de pastoriu sufletescu.
I-lu deplangu toti sa cu 6 prunci minoreni;
numérosele rudenie cu poporeni si cunoscutii.
Fia-i tierin'a usôra, ér memori'a eterna!

(Necrologu.) Pavlu Miliianu, preotu in
comun'a Tulca trecu in 23 iuliu a. c. n. la
cele eterne, in etate de 55 ani. Repausatulu se
distingea prin caracterulu seu eminente mo-
ralu si natiunali. De aceea e deplansu de nu-
merôsele rudenie si conosciuti si de toti pa-
rochianii, pentru a caroru luminare n'a pre-
getatu a sacrifică orice. *Fia-i tierin'a usôra si
memori'a nevitata!* —

(Siodenti si capricia maestatică.) Ma-
estatea Sa, stepanitoriu Persiei, „regele
regiloru,“ precum i se dice intru imperati'a
sa din Asia, in tôte locurile, pre unde a tre-
cutu si petrecutu, a fostu si este inca obiep-
tulu curiositatiloru. Si cu dreptu cuvântu,
caci, cine nu se va interesă sè vedă unu ste-
panitoriu despoticu din Asia, léganulu ge-
nului ômenescu, imbracatu in purpură si in
vasonu si ornatu cu brilante si diamante si
totu felulu de petri scumpe, ca nici unu altu
imperatu si Domnitoriu in lume! Apoi lacii
cu facie si fisionomie asiatică originală si im-
bracati in modulu lor, unice in felulu seu.
Acestea in sa odata vedite, multime ar lasă
in pace pre maestatea persica si n'ar incomo-
dă-o la totu pasulu. Ei dar „regele regiloru“
e unu omu cu totulu originale, — siudu si
cerbicosu. Asia de esemplu, candu sosi septe-
man'a trecuta in Laxenburg, unu castelu de
curte a imperatului nostru si aprôpe de Vie-
na, prim'a sa pofta a fostu: sè junghie unu
mnielu din Austria, trei porumbi de cei mai
frumosi, si unu puiu de gaina si — in fine,
unu purcelu! Căci — asia se dice, Msa vrea
sè manance carne prospăta si sentiă mare
pofta spre a junghia. — Invitatu fiindu la
prandiulu de Msa imperatulu nostru, a refusat
invitatiunea, pentru că tocmai pre atunci i
venise poft'a d'a mancă tôte mancările — cu
degetelu! Apoi Msa n'a uitatu, cătu de multu
a displacutu curtei imperatesci din Berlina,
pentru că, la o mēsa cu imperatulu Vilhelmu,
mancase cu degetelu branz'a si smentan'a ce
poftise a i se pune pre mēsa.

Pre langa s odienile sale, Msa mai e si
capriciôsă si cerbicosă pana la nesuferibi-
litate. Arare ori 'si implinesce promisiunile
chiar si facia de Monarchii. Elu, sahilu, nu
vré sè scia de acurateti'a cu care Monarchii
Européi essecuta programele de excursiune
ori de a face parade, intrun'a de dile chiamatu
findu de imperatulu Austriei ca sè faca impre-
una o excursiune, densulu a promis că la
ôr'otarita va fi gata. Se intempla in sa de unulu
din numerosii lacii necasiesce pre stepanulu
seu prin nepuntal'a essecutare a comandelor
lui, si-lu necasiesce astfel, încatu in mani'a
sa maestatică sè fia disu: „Acuma vreu sè-mi
resbunu si voui merge cu una ôra mai tardiu la
imperatulu!“ Si inaltulu ôspe si-a resabnatu;
căci curtea imperatescă a trebuit sè-lu as-

tepe una ora dupa timpul determinat. — Msa imperat'ă noastră i deduse de scire, că pre ce timp a p'ote costea. Sialului in sa raspunde că: pre timpul otaritu de inalt'ă D'omnă nu p'ote veni, pentru că n'are datin'ă. — „Da face vedute in acelu timpu” — Ac'est'ă a facutu rea impresiune asupra imperat'ese căci este intr'adeveru una ofensa grosolana. Msa indata a si plecatu din Viena, — de buna s'ema, ca se nu mai aibe nici una oca-siune cu acestu barbaru si despotu.

Si mai siodu este Msa persica intru concep-tele de daruri. In Parisu — unde at'atu de fericitu s'a semtitu — a daruitu d'omnei Mac-mahon, sociei presiedintei actuale alu Republicei, unu ornamentu de diamantu, in pretiu de 200,000 de fr. Insa cavaleresculu daruitoriu nici pan'acuma n'a platitu cele 200 de m'ia juvelieriului de la care cumperase s'om'apulu ornamentu! Astfelu juvelieriulu a rogatu ps: guvernulu francesu, ca se intrevi-na la curtea sialului, pentru refuiera detoriei, și la din contra va trage in judecata pre Msa persica. —

(Loteria.) La Viena in septeman'a tre-oute omu' b'ietu' omu' s'a spendiuratu de nece-d'ia, căci la loteria esisera numerii ce densulu avea de cugetu se-ii puna, dar nu-ii puse. Asemene casuri se intempla adese ori. Afora de ac'est'ă, cei ce indatina punerea la loteria, s'urandu trecu' su datin'ă in patima casl la betia. Sa gasecu pre multi om'eni cari si-au ap'ecatu si, perdutu starea lor si a familiei din cauz'ă acoesti patime Chiar acoia celor'ă ce se intempla de dobendeseu, sunt forțe rari ca se sa fericescu cu dobend'ă, căci castigand'o, prin casualitate si nu prin meritu ori prin aud'erea muncii lor, nu o sciu pretiu de ajunsu. Sunt inca multe alte motiva pentru cari se p'atinde necontanitu incetarea loter-iei lor, ca si a unei institutiuni ce traesce spre d'au'ă moralei publice. — Ac'esta scurta notitia s'a de raspunsu la cererea unoru domni din mai multe partii, ca se publicamu si nrii esiti la loteria, căci — dicu densii — multa romani tienu foi straine numai pentru ca se scia nrii. Cu bucuria imbracisiamu toti ramii onesti si vietii sociali, si ni pare bine d'aca cineva are bunetatea d'ă ne face atenti la cutare ramu ce l'am fi scapatu din vedere. Insa noi cari ni tienu de datorin-tia publicistica a propaga' morală, căci numai prin morală potemu se indeplinim regene-rarea natiunii n'ostre, — noi nu potemu im-bracisiam unu ramu ce nu convine moralei. Pana crucerii langa olalta, vor aduna unu ca-pitalu securu al onestu in locu de o dobenda nesecura si neqnoratoria.

(Essercitiile) honvediloru precum si a rezervatiloru ce s'au fostu otaritu estutimpu pre lunel sept. si oct. — din cauz'ă morbu-riloru epidemice s'au sistatu.

(Bibliografia.) A esitu de sub presa si se afla de vendiare la tote librariile din Bu-curesci: „Modeste incercări poetice”, originale si traductiuni, de N. Rucarsanu. Pretiuulu unu exemplariu 3 lei nooi. —

Publicatiuni tacsabili.

Concursu.

La parochi'ă gr. or. rom. devenita va-canta in comun'ă Vucova, cottulu Timisului, protopresbiteratulu Jebelului, se deschide concursu pana in finea lui augustu vechiu.

Emolumintele sunt: una sesiune de 32 j'ogore' patientu, birulu preotiescu dupa pa-sentulu de la 60 de case si stol'ă indatinata.

Concurentii au a adresă recursurile lor, prevediute cu timbru si cu atestatele pre-crise in stat. org. catra Onor. Sinodu par. gr. or. din Vucova, la D. protopopu A. Ioanovicu in Jebelu.

Vucova, in 19 iuliu 1873.

in contielegere cu D. protop. tractualu

1—3 Comitatu parochialu

Concursu.

Cu m'ortea invetiatorului romanu de-venindu vacanta statiunea invetiator'ăscă romana din mist'ă Comuna Saravolla, carea e in protopresbiteratulu Simiclausului-lui mare,

se publica Concursu pana la Santa-maria-mica, adeca in 8 septembrie. a c. in care di-se va tiene si alegerea.

Emolumintele sunt: in banigat'ă 157 50 cr. v. a. 2 orgii lemne de focu, 10 orgii de pae si pentru incaldirea Scol'ei, 65 lb. sare, unu centinariu lardu, 13 lb. lumini, 60 meti grâu de pita, 2 lantie pamentu aratoriu, si cuar-tiru liberu.

Doritorii de a ocupa ac'esta statiune invetiator'ăscă, au a-si adresă recursurile lor bine instruite cu tote atestatele receru-te Presidiului Comisiunei scolare din locu, si intr'una din dominecile s'eu serbatorile pana la terminu cadiende, de a-se infacisii in s. n'ost'ra Biserica

Saravolla, 11 iuliu 1873.

Simionu Andranu Gal m. p.

parochu si presiedinte comisiuni

1—3

scolare romane.

Concursu.

La Scol'ele centrale romane ort. or. din Brasiovu se escrie concursu pentru ocuparea urmat'oriloru posturi:

1. unu postu de profesor pentru limb'ă si literatur'ă magiara la scol'ă comercială si reale;

2. unu postu de profesor pentru music'ă vocală la gimnasiu si la scol'ă comercială si reale cu 10 ore pre septemana;

3. două pesturi de invetiatori adjuncti la clas'ă antaia si adou'ă paralela a Scol'ei nor-male (primarie) de baeti.

Cei ce dorescu a ocupa unulu din ace-s-te posturi, se binevoiescu a adresă la sub-soris'ă Eforia scolară — celu multu pana la 20 augustu (1-x sept.) a. c. concursele lor in soci-ete de documentele, prin care se dovedesca: a) că sunt de nationalitate romana si de religi-unea ort. or.; b) că au conduita morală si poli-tica buna; c) că au cualificatiunea receruta pentru postulu, la care competedia. — La constatarea cualificatiunei servesce ca nor-mativa Statutulu otganicu alu Metropolei romane gr. or. din Ungaria si Ard'elu si Regulamentulu prov. archidiecepsanu pen-tru esaminarea profesoriloru si invetiatori-lor'ă dela scol'ele romane confesionale. — Com-petitorii, carii au s'eu lesamenu formale, s'eu o prass scolară, vor fi preferiti. —

Salariulu annulu pentru profesorulu de limb'ă si literatur'ă magiara este 800 fl. v. a. pentru celu de music'ă vocală 500 fl. v. a. si pentru unu invetiatoriu adjunctu 300 fl. v. a. prospectu de naintare si dreptu de pensio-nare.

Celu alesu de profesor s'eu invetiato-riu servesce anulu primu de proba, era dupa aceea se denumesce definitivu, deca va fi de-pusu esamenulu prescriu. 2—3

Brasiovu, 16/28 iuliu 1873.

Efori'ă Scol'eloru centrale romane ort. or.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni in-vetiator'ăscă la scol'ă confesionale din Chelnicu, protopresbiteratulu Oravitiei, Comitatu Ca-rasiului, se publica prin ac'est'ă concursu.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: Salariu annulu de 500 fl. v. a. cuartiru liberu, 15 fl. v. a. pentru conferintie si 12 fl. v. a. pentru scripturistica.

Doritorii de a ocupa acestu postu sunt avisati, recursurile prevediute cu documen-tele prescrie in statutulu organicu, si adre-sate comitetului parochialu a-le substerne Dlui Protopresbiteru tractualu in Oravitia, pana la finea lunei augustu 1873.

Chelnicu, in 15 iuliu 1873.

2—3

Comitetulu parochialu,

in contielegere cu D. protopresbiteru Iacobu Popovicu.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA!”

Pe alu II-lea semestru, resp. alu treilea patrariu de anu, cu conditionile de pana acuma si cari se vedu in frun-tea foii.

Redactiunea.

Comitetulu centralu pentru serbarea dela Putna.

Se va miră on. publicu romanu, că comitetulu pentru serbarea dela Putna pan-acuma nu si-a datu s'ema despre manipularea cu banii incursi pentru ast'ă festivitatie. Causa in-se este: că inca n'au fostu incheiate socotelele. avendu de a se fini lucrările dela mormen-tulu lui **Stefanu celu Mare**, cari eran impreunate cu diferite pedice si dif-cultati; astfelu g'umurile de sticla de cristalu au fostu comandate la o fabrica din Boemia si au duratu lungu timpu pana ce s'au potutu transporta gat'ă la Putna. Astadi tote cele necesarie sunt procurate si adunate la locul destinatu, si fiindu socotele incheiate, comite-tulu se afla in pozitinne placuta a si pot' implini detorint'ă sa facia cu on. publicu romanu dandu controlării si dejudecării publice urmatoriulu raportu:

A. Intrate.

	florini.	cr.
1. Sumele publicate prin diariile romane in augustu 1870	4181	12
2. Sumele publicate prin diarie in 18 septemvbre 1871	4157	06
3. Au incursu in urma dela comun'ă Buzeu, sub data 12 octomb-re 1871, 200 fr.	95	—
4. Unu restu din Bucuresci, sub data 31 oct. 1871, 95 fr. 2 b.	44	90
5. Un restu din colect'ă juniloru rom, din Viena.	7	—
6. Venitulu sectiunei a II. pentru ospetarea poporului.	202	59
7. " " III. " transportarea ospetiloru.	148	—
8. " " VI. " locuintie.	12	—
9. Venitulu din licitarea obiecteloru remase.	147	41
10. Din cuventările festive vendute la serbare.	27	39
11. Provisiuni primite la schimbarea aurului	3	63
Sum'a intrata pana 1. noemvbre 1871.	9026	—

B. Spese.

1. Spese publicate in augustu 1870	1464	61
2. Spesele sectiunei I. pentru aproviz unarea ospetiloru cu bucate	1653	27
3. " " II. b'entura si ospetarea poporului	825	40
4. " " III. " transportu	317	67
5. " " VI. " locuintie	108	86
6. " " V. " arangiamentu si redicarea edificioru trebuinciose	904	67
7. " " presidiulu: expeditu, cancelaria, administratiune si pretiose	1028	02
Suma spesata pana 1. noemvbre 1871.	6302	50

A. B. Bilantiu:

A. Sum'a intrata	9026	00
B. Sum'a spesata	6302	50
Remanu in cassa	2723	50

Ac'esta socotela a fostu discutata in adunările generale a ju-niloru romani academici din Viena si aflandu-se in consunare cu actele si adeverintiele alaturate, ea a fostu verificata in in-tregulu seu sensu.

Pentru comisiunea verificatoria: I. Popu mp. M. Grigorovicu mp.

Dupa verificarea socoteloru acestor'ă au mai intratu unele sume, altele s'au ma-spesatu dupa cum urmédia:

A) Intrate.

	florini.	cr.
1. Restulu colectei damelor romane din Bucovina 450 fl. obliga-tiuni rur. schimbate cu	341	38
2. Din monentele com. vendute prin I. Slaviciu	23	60
3. " " " " P. Danu	12	44
4. " " " " Teodorescu 81 fr.	38	28
Sum'a intrata	415	67

B) Spese.

1. Restulu speselor pentru furnituri la momentulu lui Stefanu celu Mare	299	37
2. Spese pentru speditiuni si transportu	109	53
3. Spese de cancelaria si pentru administratiune	4	18
Sum'a spesata	413	08

Bilantiu generalu.

A) Adunandu-se sumele incurse dupa verificare catre 9026 veri-ficate, face	9441	67
B) Adunandu-se sumele spesate dupa verificare catra 6302 fl. 50 cr. verificate, face	6715	58
Remane unu plus	2726	09

Alocarea sumei de 2726 fl. 9 cr.

1. S'au depusu in cass'ă de pastrare inca in noemvbre 1870.	2500	—
2. Se afla la dlui Nic. Teclu, fostu presiedinte alu comitetulu centr. una oblig. de	70	—
3. Se afla in cass'ă curenta a comitetulu centr. in bani gat'ă.	98	37
4. Se afla in cass'ă curenta a comitetulu centr. o obligatiune a dlui I. Slaviciu.	57	72
la olalta	2726	09

Dece m'ia s'iepte sute două dieci si s'iesse florini v. a. si 9 cr. care suma at'atu obligatiuni estu si bani gat'ă s'au pradatu societatii acad. „ROMANIA JUNA.” Se observu numai cumca sum'a de 2500 fl. s'a delapidatu de I. Muresianu, fost comerciantu in Viena cu care societatea va avé se porțe procesu.

Pentru chiarificarea socotelorulu de facia comitetulu privesce de necesariu, a facu urmatoriile observari:

- In spezele sect. I. sunt cuprinse si acelea facute pentru cumpararea serviciului de m'ea pentru 800 persone, plat'ă servitoriloru pe 3, 4. si 5 dile si pentru transportu bucatelor dela t'erguri. S'au datu in restimpu de 5 dile 5600 portiuni de mancare afara de ast'ă 5 membri ai comitetulu, si 23 adjuncti au fost intretinuti in restimpu de 18 dile. — Dupa ce comitetulu n'a aflatu intreprinditoriu pentru aproviziona-re ospetiloru cu bucate, elu s'a vedutu silitu a luă ac'est'ă sarcina asupra sa. — In preser'ă serbarei, silitu de imprejurări, comitetulu in siedint'ă plenaria a decisu ca se de-mesele gratis. —
- In spezele sect. II. sunt cuprinse si acele pentru ospetarea poporului: pretiuulu unu bou, care s'a friptu intregu, 500 pani, si 10 vedre de vinu-arsu. Totu de aici s'a datu plat'ă musiciei.
- In spezele sect. V. sunt cuprinse si acelea pentru porticu, bucataria, magasiunel'ă altele, flamure, arculu de triumfu si decoratiune in genere.
- In spezele presidiulu sunt cuprinse tote acelea, cari nu se tienu de resortulu celor'ă sect. precum: transportulu in genere, pedestalulu de marmura, urna etc. monentele com. s. m. a.
- Actele justificatorie si cuitantiele, precum in genere tote actele comitetulu centr. s'au depuse la societatea academica „ROMANIA JUNA” in Viena; ele stau la dispozi-tiunea fie-carui romanu.

Cu acestu raportu comitetulu centralu si finesce activitatea sa ca atare, cedandu-tote drepturile sale societatii acad. „ROMANIA JUNA”; elu aduce adencu simtita m'are mire mumentorulu si junelor romane, barbatiloru si juniloru bravi pentru caldur'ă cu care au imbratisiatu ac'esta ideia si au datu succursulu lor'ă la realizarea ei, oerendu totu căca scusa pentru unele si altele scaderi. „Am facutu ce amu potutu.”

VIENA, in 31 iuliu n. 1873.

J. Slaviciu, mp. V. Morariu, mp. P. Danu, mp. J. Cocinschi, mp.
presiedinte. pentru secret. cassariu. controloru.